

#07'2010

4

EDITORIAL
Jo sóc UOC

7-65 DOSSIER

e-learning laptop **IN3** brecha digital canvi social knowledge
digital futuro enseñanza barreras **uoquis** campus virtual **OCDE**
change **servidors** tecnologies MIT **Dr. Strangelove** digitalització aula

66-73

WALK THE TALK

Carl Holmberg,
Education for all

74-79

EL PERSONATGE

Brenda Gourley,
doctora
honoris causa

80-85

ZOOM IN

Eduard Punset,
Inteligencia
social

86-97 CONVERSA

Imma Tubella-Josep Joan Moreso
Estrènyer la col·laboració

98-101

SENSE FILS

Mons duals

MÓN UOC

estudiantes família **support** consultes **e-treball**
FCB iPad Icària **Open Ed** Lletra Síndic **Web 2.0** Alumni

Jo sóc UOC / Yo soy UOC / I am UOC /

Formar part de la comunitat UOC és, només quinze anys després de l'agorosa idea de crear-la a internet, un sentiment més fort que el del simple reconeixement a un entregat grup de professionals, docents i estudiants que amb l'obertura diària de les aules virtuals han anat forjant una de les experiències més exitoses en e-learning al món. És l'assumpció d'un estil de vida, l'aprenentatge constant; d'una cultura,

la cultura wiki o la col·laboració en xarxa; d'uns valors, la disseminació lliure i oberta del coneixement; d'uns ideals, l'educació sense fronteres, al servei de la societat, sense distàncies, solidària, humana i accessible, universal, i d'una personalitat, la curiositat per unir i acostar el millor dels dos mons d'aquest inici de segle, que els immigrants digitals encara distingim com a virtual i real, però que els nadius d'internet ja no dissocien.

Doncs resulta que ja fa tres lustres que un grup d'experts, liderats per qui va ser el primer rector de la nostra universitat, Gabriel Ferraté, per mandat de l'aleshores president del govern

estilo de vida, el aprendizaje constante; de una cultura, la cultura wiki o la colaboración en red; de unos valores, la diseminación libre y abierta del conocimiento; de unos ideales, la educación sin fronteras, al servicio de la sociedad, sin distancias, solidaria, humana y accesible, universal, y de una personalidad, la curiosidad por unir y acercar lo mejor de los dos mundos de este principio de siglo, que los inmigrantes digitales aún distinguimos como virtual y real, pero que los nativos de internet ya no disocian.

Pues resulta que ya han pasado tres lustros desde que un grupo de expertos, liderados por quien fue el primer rector de nuestra universi-

world. It's about adopting a whole new life style, one of continuous learning, and a new culture, wiki-culture and collaboration on the Net; it's about adopting values and spreading knowledge freely and openly. It's about aspirations: education without borders, giving a service to society, doing away with distances, being supportive, human and accessible, being universal. And it's about taking on a new personality, a determined interest in uniting and getting closer to the best of this new century's two worlds, which we digital immigrants still distinguish as virtual and real, but which Internet natives no longer separate.

Being part of the UOC community is, fifteen years on from the first daring idea of setting it up on the Internet, a much more powerful feeling than simply acknowledging a dedicated group of professionals, teachers and students who, by opening up virtual classrooms on a daily basis, have managed to forge one of the most successful experiences in e-learning in the

de Catalunya, Jordi Pujol, va proposar oferir ensenyament superior a través d'una xarxa virtual que tot just s'estava instal·lant a les nostres llars i que ja unia alguns dels centres de coneixement capdavanters del món. El número 61094 –amb què cada any juguem a la loteria i que correspon a la data en què es va aprovar la llei que impulsa aquesta universitat de gestió privada però de servei públic– quedarà com una fita a la història real i virtual del nostre país i adquireix any rere any més simbolisme i força. Perquè no era evident pensar que al cap de 15 anys 5.000 dels 7.200 milions d'habitants del planeta es connectarien entre ells –un terç directament mitjançant

dad, Gabriel Ferraté, por mandato del entonces presidente del gobierno de Cataluña, Jordi Pujol, propuso ofrecer enseñanza superior a través de una red virtual que apenas se estaba instalando en nuestros hogares y que ya unía algunos de los centros de conocimiento más vanguardistas del mundo. El número 61094 –con el que cada año jugamos a la lotería y que corresponde a la fecha en que se aprobó la ley que impulsa esta universidad de gestión privada pero de servicio público– quedará como un hito en la historia real y virtual de nuestro país y adquiere año tras año mayor simbolismo y fuerza. Porque no era evidente pensar que 15 años más tarde 5.000

So it was that fifteen years ago a group of experts led by Gabriel Ferraté, who became the first President of our university, followed the mandate of Jordi Pujol, then president of the government of Catalonia, and proposed providing further education through a virtual network which was only just beginning to come into the home and which was already linking up some of the leading seats of learning in the world. The number 61094 – which we choose every year on the Christmas lottery and which corresponds to the date the law was passed for setting up this privately managed university with a public mission – will remain a landmark in the history,

telèfons mòbils– i que la UOC passaria de 200 a 56.000 estudiants en línia sense que les aules virtuals tanquessin ni un sol dia.

Prop de 20 milions d'estudiants fan classes a la universitat a distància en aquest mateix instant a tot el món, perquè treballen, tenen família, pateixen problemes de mobilitat o, simplement, no volen deixar de formar-se ni un sol dia però prefereixen fer-ho al seu ritme. Moltes d'aquestes universitats van començar enviant els materials per correu, són híbrides o aprofiten els canals de ràdio i televisió o la web; tenen fins i tot centenars de milers o milions d'estudiants matriculats (com la Indira Gandhi o les universi-

de los 7.200 millones de habitantes del planeta se conectarían entre sí –un tercio directamente mediante teléfonos móviles– y que la UOC pasaría de 200 a 56.000 estudiantes en línea sin que las aulas virtuales cerrasen ni un solo día.

Cerca de 20 millones de estudiantes siguen clases en la universidad a distancia en este mismo instante en todo el mundo, porque trabajan, tienen familia, padecen problemas de movilidad o, simplemente, no quieren dejar de formarse ni un solo día pero prefieren hacerlo a su ritmo. Muchas de esas universidades empezaron enviando los materiales por correo, son híbridas o aprovechan los canales de radio y tele-

both real and virtual, of our country. Year after year it takes on a greater symbolism because it was not that obvious then that in fifteen years 5,000 of the planet's 7,200 million inhabitants would be connected with each other, a third directly through mobile phones. Nor that the UOC would grow from 200 to 56,000 students online with virtual classrooms that never ever shut, not even for a day.

Nearly 20 million students are taking lessons at distance learning universities this very moment around the world; they work, have families, suffer from mobility problems or simply do not want to miss one day of learning, but prefer to

tats obertes de Pakistan, Bangla Desh, Indonèsia o Hong Kong), però cap va néixer i créixer a la xarxa com ho va fer la UOC en els seus orígens. Més enllà de l'encertada visió sobre el potencial d'internet com l'entorn virtual que faria possible universalitzar el coneixement, la UOC també s'ha dissenyat per oferir una metodologia d'aprenentatge que s'adapta fàcilment a les necessitats de l'estudiant, del marc acadèmic local i global, del mercat i també dels nous hàbits que

visión o la web; tienen incluso cientos de miles o millones de estudiantes matriculados (como la Indira Gandhi o las universidades abiertas de Pakistán, Bangla Desh, Indonesia o Hong Kong), pero ninguna nació y creció en la red como lo hizo la UOC en sus orígenes. Más allá de la acertada visión sobre el potencial de internet como el entorno virtual que haría posible universalizar el conocimiento, la UOC también se ha diseñado para ofrecer una metodología de aprendizaje que se adapta fácilmente a las necesidades del estudiante, del marco académico local y global, del mercado y también de los nuevos hábitos que genera la rápida evo-

do it at their own pace. Many of these universities began by sending learning material by post; they are hybrid or make use of the radio and television channels or the Web; they even have hundreds of thousands or millions of students enrolled (like the Indira Gandhi Open University or the open universities of Pakistan, Bangladesh, Indonesia or Hong Kong), but not one was born and raised on the Net like the UOC was when it all began. Going beyond the perceptive vision of the Internet's potential as the virtual environment which would enable knowledge to be universal, the UOC also developed a learning methodology which easily adapts to the needs

genera la ràpida evolució de les tecnologies de la informació i la comunicació.

M'atreveixo a afirmar que a hores d'ara la UOC suposa una veritable forma de vida per a les prop de 200.000 persones al món que entren al nostre Campus. És per això que la nostra obsessió és fer de l'e-learning un hàbit quotidià compatible amb l'oci, el treball i la família, en un entorn digital global, mòbil, interconnectat i multicultural, en què el més important no és el ca-

lución de las tecnologías de la información y la comunicación.

Me atrevo a afirmar que a estas horas la UOC supone una verdadera forma de vida para las cerca de 200.000 personas en el mundo que entran en nuestro Campus. Por eso nuestra obsesión es hacer del e-learning un hábito cotidiano compatible con el ocio, el trabajo y la familia, en un entorno digital global, móvil, interconectado y multicultural, en el que lo más importante no es el canal sino el servicio a la comunidad y la construcción y diseminación de un conocimiento libre y abierto, compartido a escala planetaria.

of the student, of the local and global academic framework, of the market and also of the new customs generated by the rapid evolution of information and communication technology.

I venture to say that today the UOC is actually a way of life for the nearly 200,000 people in the world who click into our Campus. That's why we are obsessed about making e-learning a daily habit that fits in with leisure activities, work and family demands in a global, mobile, interconnected and multicultural digital environment, where the most important thing is not the means but the service to the community and the accumulation and dissemination of

<<

nal sinó el servei a la comunitat i la construcció i disseminació d'un coneixement lliure i obert, compartit a escala planetària.

El repte ara és imaginar-nos la UOC després de la web, al servei dels nadius digitals, que veuran l'e-learning com la forma natural d'accedir al coneixement i planificar la seva formació continuada. Seran exigents i haurem de ser capaços de fer-los de far en un món sense divisòries, molt competitiu, amb menys recursos i on les universitats haurem perdut, per fi, el monopoli del saber.

La UOC està esdevenint una xarxa social del coneixement. Som la UOC 2.0. La UOC social, però ja fem tard si volem entrar en la dimen-

<<

El reto ahora es imaginarnos la UOC después de la web, al servicio de los nativos digitales, que verán el e-learning como la forma natural de acceder al conocimiento y planificar su formación continuada. Serán exigentes y deberemos ser capaces de hacerles de faro en un mundo sin divisorias, muy competitivo, con menos recursos y donde las universidades habremos perdido, por fin, el monopolio del saber.

La UOC se está convirtiendo en una red social del conocimiento. Somos la UOC 2.0. La UOC social, pero tendremos que afanarnos si queremos entrar en la dimensión 3.0, el mundo después de la web, donde el espacio de internet

<<

free, open knowledge, shared on a planetary scale.

The challenge now is to imagine the UOC post-web, at the service of the digital natives who will see e-learning as a natural way of accessing knowledge and planning their continuous education. They will be demanding and we will have to be able to act as a beacon in a division-free, extremely competitive world, where there will be less funding and where universities will, at last, no longer have the monopoly of knowledge.

The UOC is becoming a social network of knowledge. We are the UOC 2.0. The social UOC, but we are running late if we want to

sió 3.0, el món després de la web, on l'espai d'internet esdevé una xarxa de hubs interconnectats als quals accedirem directament des de les aplicacions dels nostres dispositius mòbils intel·ligents. Ara, com ens va passar fa 15 anys, imaginar una universitat en línia fora de la web sembla una utopia. Però ja tenim experiència. És per això que m'enorgulleixo de dir "Jo sóc UOC!" i vull donar les gràcies a tota la comunitat que ha fet possible el nostre èxit, que no és un altre que, curs rere curs, oferir a la societat nous graduats adaptats a un món únic, on la realitat és virtual, i la virtualitat, real. ■

Imma Tubella | Rectora de la UOC

se convierte en red de hubs interconectados a los que accederemos directamente desde las aplicaciones de nuestros dispositivos móviles inteligentes. Ahora, como nos ocurrió hace 15 años, imaginar una universidad en línea fuera de la web parece una utopía. Pero ya tenemos experiencia. Por eso me enorgullezco de decir "¡Yo soy UOC!" y quiero dar las gracias a toda la comunidad que ha hecho posible nuestro éxito, que no es otro que, curso tras curso, ofrecer a la sociedad nuevos graduados adaptados a un mundo único, donde la realidad es virtual, y la virtualidad, real. ■

Imma Tubella | Rectora de la UOC

get into the 3.0 dimension, the post-web world, where the Internet will become a network of interconnected hubs which we'll access directly from applications on our Smartphones. Now, just like fifteen years ago, to imagine an online university beyond the Web sounds like utopia. But we've got experience. And that's why I'm proud to say, "I am UOC!" and I want to thank everyone in the community who has made our success possible, which is nothing less than giving society new graduates, year in year out, ready for a unique world, where reality is virtual and virtuality is real. ■

Imma Tubella | President of the UOC

WALK IN #07'2011

La revista trimestral de la UOC

Director: Eric Hauck

Directora d'art: Tere Guix

Coordinadores editorials:

Rosa Mercader i Lali Sandiumenge

Realització editorial: líniazero edicions

Redactora en cap: Ester Medico

Redactors: Eva Asensio, Maria Boixadera, Àngels Doñate, Jordi Rovira, Leo Ruffini, Gabriel Pernau, Anna Sánchez-Juárez, Lali Sandiumenge

Redacció Món UOC: Arnau Cillero, Teresa Ferriz, Jose Medina, Lluís Rius, Albert Roca Enrich, Anna Torres

Col·laboradors: Tomàs Delclós, Begoña Gros, Eduard Punset, Rosalind Williams

Documentació bibliogràfica: Gema Santos i Pep Torn

Fotografia: David Campos, Joan Roca de Viñals, Mauricio Skrycky

Fotografia de la coberta: David Campos

Fotos a Qui és qui: Arxiu UOC, Maggie Smith (Manuel Castells); Manel Zaera (José María Mendiluce, sota llicència Reconeixement-Compartir Igual 2.0 de Creative Commons/BY-SA; font: Flickr.com)

Pictograms: extrets de The Noun Project

Il·lustració de la portada Món UOC:

Manel Andreu (2005)

Disseny de la publicitat: Tercer Polo

Coordinació de la publicitat: Meritxell Santiago

Infografies: Zona Comunicació

Maquetació: Miriam Suso

Traducció: Mary Black, Ferran Esteve, Maria Faidella, Blanca Rissech, Judy Thomson

Impressió: Syl

Una publicació de l'Àrea de Comunicació de la UOC

Av. Tibidabo, 39-43. 08035 Barcelona

Tel. 93 253 23 00

www.uoc.edu/walkin@uoc.edu

Subscripcions:

get_walkin@uoc.edu / walkin.uoc.edu

Dipòsit legal: B-54843-08

ISSN: 2013-2549

Si no s'indica el contrari, els textos, fotografies i il·lustracions de *Walk In* estan subjectes a una llicència de reconeixement no comercial i sense obres derivades (3.0 Espanya) de **Creative Commons**. Es poden copiar, distribuir i comunicar públicament sempre que se citi l'autor i el nom de la revista, i no se'n faci ni ús comercial ni d'obra derivada. Consulteu la llicència completa a creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca

Impress en paper procedent de boscos gestionats amb criteris de sostenibilitat (FSC)

walkin.uoc.edu

La revista *Walk In* a la xarxa / La revista *Walk In* en la red / Find *Walk In* on the net /

www.uoc.edu

www.thenounproject.com

DOSSIER

Jo sóc UOC—15 anys

- 8 **Piano amb partitura / Tomàs Delclós**
- 14 **Uoquis / Àngels Doñate**
- 22 **GABRIEL FERRATÉ**
A bunch of geniuses / Gabriel Pernau
- 40 **En la sala de màquines / Leo Ruffini**
- 46 **Technology enhanced learning / Begoña Gros**
- 52 **FRANCESC PEDRÓ**
Aules no tan digitals / Ester Medico
- 60 **Preparation for life / Rosalind Williams**

LA UNIVERSITAT AMB PODER TRANSFORMADOR

Tomàs Delclós

Tomàs Delclós és subdirector d'*El País*. Llicenciat en Dret i en Ciències de la Informació, es va incorporar el 1982 a la redacció del diari, del qual ha estat també subdirector d'informació a Catalunya. Va ser el responsable i l'alma mater del suplement setmanal de tecnologia *CiberP@is* des que es va crear el 1998 amb l'objectiu de difondre la cultura digital.

Tomàs Delclós es subdirector de *El País*. Licenciado en Derecho y en Ciencias de la Información, se incorporó en 1982 a la redacción del periódico, del que ha sido también subdirector de información en Cataluña. Fue el responsable y la alma máter del suplemento semanal de tecnología *CiberP@is* desde que se creó en 1998 con el objetivo de difundir la cultura digital.

Tomàs Delclós is the Deputy Editor of *El País*. With a degree in Law and Information Sciences, he joined the newspaper's editorial staff in 1982, where he has also served as the Deputy News Editor of Catalonia. He was the mastermind behind and has run the weekly technology supplement *CiberP@is*, whose goal is to spread digital culture since it was created in 1998.

Tinc una amiga de Figueres que és dissenyadora. Els nuclis universitaris li són inconvenients per distància i un horari incompatible amb la seva feina. Volia estudiar Humanitats administrant ella els temps i els progressos acadèmics. Ho fa a la UOC i n'està molt satisfeta.

Això, però, no és cap novetat. Sempre s'ha dit que la UOC era una excel·lent instància per a la formació contínua. Tot i que ara també es troba amb una matrícula jove que vol anar-hi perquè li atrau la seva oferta universitària. La meua amiga m'explica que els professors fan un bon seguiment dels estudiants i que la xarxa rutlla. I el primer pensament és que això no és notícia perquè aquests són els compromisos de la UOC i és lògic que en sigui complidora. Però lamentablement, en aquest país ho és.

Aquest any diversos instituts han introduït l'aula digital fins a tercer d'ESO. A un que conec, i no és l'únic, ja han dit als nens que

LA UNIVERSIDAD CON PODER TRANSFORMADOR

Tengo una amiga de Figueres que es diseñadora. Los núcleos universitarios le resultan inconvenientes por distancia y un horario incompatible con su trabajo. Quería estudiar Humanidades administrando ella los tiempos y los progresos académicos. Lo hace en la UOC y está muy satisfecha.

Pero eso no es ninguna novedad. Siempre se ha dicho que la UOC era una excelente instancia para la formación continua. Aunque ahora también se encuentra con una matrícula joven que se siente atraída por su oferta universitaria. Mi amiga me cuenta que los pro-

THE UNIVERSITY WITH TRANSFORMATIVE POWER

I have a friend from Figueres who is a designer. University campuses are inconvenient for her because of the distance and timetables that are incompatible with her job. She wanted to study Humanities, but she wanted to be the one to determine the amount of time she spent and her academic progress. She is doing it at the UOC and is very happy with the experience.

But that is old news. It has always been said that the UOC is an excellent place for lifelong learning, even though now much of its student body is young people who want to study there because they

no portin el trastet del miniportàtil perquè la connexió no rutlla i moltes editorials ofereixen una pobra versió digital dels seus continguts, amb prou feines còpies de pdf i quatre exercicis de preguntetes. Els polítics han volgut presumir de digitals i, tanoques nouvinguts a l'evangeli de la xarxa, estan cometent errors imperdonables. No donen temps als mestres que agafin seguretat en els nous continguts i, amb les eines; fan treballar els nanos amb una pantalla i unes interfícies poc amigables, i, per arrodonir-ho, a un grapat d'escoles les connexions són insuficients. En aquest institut regnen les fotocòpies. Els alumnes van comprar-se el portàtil en lloc dels llibres, i ara no poden fer servir ni una cosa ni l'altra. Edificant.

Una exigència que ha de complir la universitat és la tasca investigadora. No es justifica solament com a transmissora de coneixement, també n'ha de ser productora, i el gran repte, a la UOC i a les altres,

fesores hacen un buen seguimiento de los estudiantes y que la red funciona. Y el primer pensamiento es que eso no es noticia porque estos son los compromisos de la UOC y es lógico que los cumpla. Pero lamentablemente, en este país lo es.

Este año varios institutos han introducido el aula digital hasta tercero de ESO. En uno que conozco, y no es el único, han dicho ya a los niños que no lleven el trasto del miniportátil porque la conexión no funciona y muchas editoriales ofrecen una pobre versión digital de sus contenidos, apenas unas copias de pdf y cuatro ejercicios de preguntitas. Los políticos han querido presumir de digitales y, papanatas recién llegados al evangelio de la red, están cometiendo errores imperdonables. No dan tiempo a los maestros a que adquieran seguridad en los nuevos contenidos y herramientas; hacen trabajar a los niños con una pantalla y unas interfaces poco amigables y, para com-

are attracted by its degree programmes. My friend tells me that the professors keep a close watch over the students and that the network works. And my first thought is that this is nothing new because these are the UOC's commitments and it is logical that it follows through on them. But unfortunately, in this country, this is news.

This year, several secondary schools have introduced the digital classroom up to year ten. Yet in one school that I am aware of, and it is not the only one, the kids have already been told not to bring their mini-laptops to school because the connection does not work, and many publishers are offering a shoddy digital versions of their contents, at best pdf copies and a handful of questions. Politicians have wanted to paint themselves as digital, and as recent converts to the gospel of the web they are committing unforgivable mistakes. They are giving the teachers no time to become comfortable with the new

és traslladar-lo a la societat que les acull. Una peça clau en aquest projecte és l'IN3, centrat en la societat de la informació i el coneixement des d'una perspectiva interdisciplinària. Ja és molt conegut. En canvi potser no ho és tant l'empenta que aquesta universitat dóna a la reflexió internacional sobre l'e-learning, via la Unesco.

La UOC, nativa digital, fa servir les plataformes tecnològiques amb normalitat, perquè, ben portades, són immensament útils. Les eines digitals, no com un mantra dels polítics modernets, sinó com a recursos d'enorme potencial transformador, són imprescindibles. Això sí, ben pensades i administrades. Creure que l'esclatxa digital se supera solament amb la distribució d'equipaments i, a sobre, mal feta és un error. S'inverteix en portàtils per a l'Àfrica, per exemple, i segurament serien de més profit els telèfons mòbils. Com es deia en un seminari d'aquesta universitat, si el projecte OLPC (One Laptop per

>>

pletarlo, en un puñado de escuelas las conexiones son insuficientes. En este instituto reinan las fotocopias. Los alumnos se compraron el portátil en vez de los libros, y ahora no pueden utilizar ni una cosa ni la otra. Edificante.

Una exigencia que ha de complir la universitat és la labor investigadora. No se justifica solo como transmisora de conocimiento, sino que también debe ser productora, y el gran reto, en la UOC y las demás, es trasladarlo a la sociedad que las acoge. Una pieza clave en este proyecto es el IN3, centrado en la sociedad de la información y el conocimiento desde una perspectiva interdisciplinaria. Ya es bien conocido. En cambio quizá no lo es tanto el impulso que esta universidad da a la reflexión internacional sobre e-learning, vía la Unesco.

La UOC, nativa digital, utiliza las plataformas tecnológicas con normalidad, porque, si se manejan bien, son inmensamente útiles.

>>

content and tools, they are making children work with screens and interfaces that are not very user-friendly and to top it all off, the connections at some schools are under par. Photocopies proliferate at this school. The students bought themselves laptops instead of books, and now they are unable to use either. Very edifying.

One of universities' required missions is research. Universities are not justified solely as transmitters of knowledge; rather they must also produce it, and the major challenge facing both the UOC and other universities is transferring this knowledge to the societies around them. One key piece in this project is the IN3, which focuses on the Information and Knowledge Society from an interdisciplinary perspective. By now the IN3 is quite famous, but the UOC'S contribution to the international reflection on e-learning through Unesco is perhaps not so well known.

>>

IN3-UOC E-LEARNING

≤

Las herramientas digitales, no como un mantra de los políticos modernillos, sino como recursos de enorme potencial transformador, son imprescindibles. Eso sí, bien pensadas y administradas. Es un error creer que la superación de la brecha digital se logra solo con la distribución de equipos y, encima, mal hecha. Se invierte en portátiles para África, por ejemplo, y seguramente serían más provechosos los teléfonos móviles. Como se decía en un seminario de esta universidad, si el proyecto OLPC (One Laptop per Child) ha pinchado a la hora de ofrecer portátiles a niños de países pobres ha sido, entre otros motivos, porque nunca se ha pensado como un proyecto educativo, implicando a profesores, adaptando contenidos, etc. Por eso es clave sostener esta reflexión. Porque la UOC no debe ser, y no es, solo un servicio telemático. Está atenta a su propia práctica educativa y quiere saber, indagar, sobre los recursos disponibles para

would probably be more useful. As mentioned at a seminar at the UOC, if the OLPC (One Laptop per Child) project has failed at providing children in impoverished countries with laptops, it is for many reasons, including the fact that it was never viewed as an educational project by getting teachers involved or adapting content. That is why it is so important to engage in this reflection, because the UOC should not be, and is not, merely a remote service. It is watchful over its own educational practice and wants to know, to probe into, the learning resources available, everything from software to educational tricks. It is important to start a list of unresolved issues in this area, where we must go beyond the recipes that are routinely reported and learn lessons from trial and error.

The UOC engages in e-learning without getting mired in a pernicious generalising lyricism which is ultimately frustrating because

OLPC MOODLE

La millor mostra de seriositat és pensar i convocar a pensar el present i el futur de l'e-learning

La mejor muestra de seriedad es pensar y convocar a pensar el presente y el futuro del e-learning

≤

Child) ha punxat a l'hora d'oferir portàtils a nens de països pobres ha estat, entre altres motius, perquè mai no s'ha pensat com un projecte educacional, implicant-hi professors, adaptant continguts, etc. Per això és clau sostenir aquesta reflexió. Perquè la UOC no ha de ser, i no és, solament un servei telemàtic. Està atenta a la seva pròpia pràctica educativa i vol saber, indagar, sobre els recursos disponibles per a l'aprenentatge, des de programaris i astúcies pedagògiques. És important obrir una agenda de temes pendents en aquesta àrea on cal anar més lluny de les receptes que es resen rutinàriament i anar treient lliçons de la prova i l'error.

La UOC s'acosta a l'e-learning sense enfangar-se en una nociva lírica generalitzadora que, al final, resulta frustrant perquè a la realitat mai no es compleixen les benaurances enunciades amb frivolitat. La Universitat s'hi acosta intentant contemplar els paràmetres que

el aprendizaje, desde software y astucias pedagógicas. Es importante abrir una agenda de temas pendientes en esta área donde hay que ir más allá de las recetas que se rezan rutinariamente e ir extrayendo lecciones de la prueba y el error.

La UOC se acerca al e-learning sin enredarse en una nociva lírica generalizadora que, al final, resulta frustrante porque en la realidad nunca se cumplen las bienaventuranzas anunciadas con frivolidad. La Universidad se acerca intentando contemplar los parámetros que integran una propuesta seria de aprendizaje a distancia. Basta con consultar el temario del doctorado sobre e-learning que pondrá en marcha en 2011: dirección y gestión; diseño de programas y materiales; procesos docentes, etc.

A veces, demasiadas veces, se cree que con el despliegue de tecnología, la institución académica ya se ha incorporado a la modernidad.

the bliss so frivolously heralded never comes true in reality. The University engages in e-learning while attempting to consider the parameters involved in a serious distance learning programme. For proof, all you have to do is look at the syllabus of the doctorate on e-learning that will be launched in 2011: direction and management, material and programme design, teaching processes, etc.

Sometimes, too often in fact, it is believed that just by deploying technology academic institutions join the modern world. But this is not true. As the poet Joan Brossa used to say, no piano has ever written a score. The first president of the UOC, Gabriel Ferraté, expressed it clearly more than once. There is a twofold obligation: to educate through the Information Society and to educate for the Information Society. The former means using computer tools with better or worse results. However, the latter is far more important.

The best sign of seriousness is thinking and calling on others to think on the present and future of e-learning

integren una proposta seriosa d'aprenentatge a distància. Només cal consultar el temari del doctorat sobre e-learning que engegarà el 2011: direcció i gestió; disseny de programes i materials; processos docents, etc.

De vegades, massa, es pensa que amb el desplegament de tecnologia, la institució acadèmica ja s'ha incorporat a la modernitat. Però no és així. Com deia Joan Brossa, mai cap piano ha escrit una partitura. El primer rector de la UOC, Gabriel Ferraté, ho ha exposat de manera clara més d'una vegada. Hi ha una doble obligació: educar mitjançant la societat de la informació i educar per a la societat de la informació. En el primer cas estaríem en l'ús d'eines informàtiques amb més o menys profit. L'important, no obstant això, és el segon. La societat canvia de pressa i la formació no es garanteix solament amb la transmissió de coneixements existents. Cal donar

≥

Pero no es así. Como decía Joan Brossa, jamás un piano ha escrito una partitura. El primer rector de la UOC, Gabriel Ferraté, lo ha expuesto claramente más de una vez. Hay una doble obligación: educar mediante la sociedad de la información y educar para la sociedad de la información. En el primer caso se trataría del uso de herramientas informáticas con más o menos provecho. Lo importante, sin embargo, es el segundo. La sociedad cambia deprisa y la formación no se garantiza solo con la transmisión de conocimientos existentes. Hay que dar a los alumnos las herramientas para poder pensar y actuar sobre problemas y situaciones ahora impensables, imprevisibles. Y, como defiende la rectora Imma Tubella, si la universidad quiere liderar un cambio social tiene que estar abierta a cambiar ella misma y esto no está garantizado, ni en las viejas instituciones ni en las nuevas, que no son inmunes a reproducir conocidos vicios esclerotizantes.

≥

Society is changing quickly, and education is not guaranteed merely through the transmission of existing knowledge. Students must also be given tools that empower to think about and act on problems and situations that are unthinkable and unpredictable today. And, as the current UOC President Imma Tubella claims, if the university wants to spearhead social change, it must be open to changing itself, and this is not guaranteed at either old or new institutions, which are hardly immune to replicating well-known entrenched bad habits.

For this reason, reflecting on educational practice itself is vital if we do not want to fall into dangerous self-complacency. What leaps out is the fact that the most critical literature often comes from e-learning professionals themselves, not to debate the model but to improve it. At a meeting at the UOC with presidents of distance universities, an Israeli representative clearly distinguished distance

≥

≤

The UOC, a digital native, uses technological platforms as a matter of course because they are extraordinarily useful when used properly. Digital tools are indispensable not as a mantra of politicians who fancy themselves modern but as resources with a vast transformative potential, provided that they are well designed and administered, that is. One mistake is thinking that the digital divide can only be overcome by handing out computers, and badly at that. Investments are made in laptops for Africa, for example, while mobile telephones